

*Tervehdys
Tukholman
Suomalaiselta
Adventti-
seurakunnalta*

*YLÄSÄLI
1-2020*

YS

Yläsali

2020 - 1

Tukholman Suomalaisen
Adventtiseurakunnan
uutis- ja yhteyslehti

Osoite:

YLÄSALI-lehti
Olof Palmes
gata 25, 1 tr
111 22 Stockholm

Pankkiyhteys:

Stockholms finska
adventförsamling
Plusgiro
19 46 61-5

Tiedonantoihin:
YLÄSALI-lehti

Maksut ulkomailta:

IBAN:

SE8295000099602601946615

BIC:

NDEASESS

Toimituskunta

Ari Laitinen
+358 40 7231754
Sinikka Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com
Aram Mäkivierikko
falcoprofil@gmail.com

Toimitus & Taitto:

Sinikka Mäkivierikko

Kansikuva:

Sinikka Mäkivierikko

Kotisivu:

www.ylasali.se

*Kaikki eivät kaipaa
suuria seremonioi-
ta, mutta nyt moni
kuolee yksin, kun
omaiset eivät pääse
hyvästelemään, vain
kylmää kättä purista-
maan – kuin Josef
ja Nikodemus?*

Elegantti viimeinen piste

Helmikuu, 1942.

Saksa ja Neuvostoliitto vastakkain itärintamalla. Puna-armeijan vangiksi jäänyt saksalainen on haavoittunut vaikeasti. Jotta hänen henkensä voitaisiin pelastaa, olisi tehtävä verensiirto. – *Nein! Nein!* tämä protestoi. Ei! Ei! Hän ei halua slaavilaista verta. Kolme tuntia myöhemmin hän kuolee (Vasilij Grossman: *Reporter i krig*, s. 130).

Niin kuin natsisotilas slaavilaiseen vereen suhtautuvat monet häneen, joka syntivirusta torjuessaan vuodatti oman verensä. Jo sitä, että ”pelastaja nousee juutalaisten keskuudesta”, on joidenkin vaikea sulattaa (Joh. 4:22). Mutta tämä ”verensiirto” on ikuisen elämän ehto kaikille kansoille (Joh. 6:53-56; 3:18; 1 Joh. 2:2). Tosin hyljeksityin, torjutuin ja halveksituin hän oli omiensa keskuudessa (Jes. 53:2, 3; Joh. 1:11; Matt. 13:57).

Pelastaja tuli ”joka suhteessa veljiensä kaltaiseksi” (Hepr. 2:17). Koronaviruksen uhreja haudataan joukkohautoihin. ”Hänet oli määrä haudata jumalattomien joukkoon” (Jes. 53:8, 9). Monet, merkkihenkilötkin, jäävät pandemian vuoksi vaille julkisia seremonioita, saattojoukkoja ja muistotilaisuuksia. Kuningasten Kuninkaan hautausta seurasi etänä kourallinen tuttuja (Luuk. 23:49, 55; Mark. 15:40, 41). Moskovan – ja Tukholman – kaduilla ambulanssit koronapotilaineen jonottavat tuntikauksia sairaalaan pääsyä. Jeesuksen ruumis virui ristillä tunteja, ennen kuin ”muuan Joosef” (Jeesuksen salakannattaja) sai roomalaisen byrokratian myllyn läpi käytyään luvan ”illalla” ottaa sen alas (Mark. 15:43-46).

Aikoinaan (myös salaa) Jeesuksen luo yöllä tullut Nikodemos toi mukanaan 30 kg mirhan ja aaloen seosta. ”Miehet ottivat Jeesuksen ruumiin ja kietoivat sen kääriiliinoin, pannen mukaan tuoksuaineita” (Joh. 19:40). Jeesus olisi varmasti nousut kuolleista kaatopaikaltakin, mutta... ”Rikkaan haudassa hän sai leposijansa” (Jes. 53:9).

Mitä tämä yksityiskohta todistaa? Jotkut sanovat, että helppohan Jeesuksen oli tekeytyä Messiaaksi – tarvitsi vain seurata ”käsi kirjoitusta” (VT:n ennustuksia), suggeroida sielä ja manipuloida täällä, kuten omatekoiset ”messiaat” kautta aikojen ovat tehneet. Mutta hautaprofetian täyttymystä hän ei voinut ohjailla enää ristiltäkään, kuten vielä äitinsä ja Johanneksen asioita (Joh. 19:26, 27). Miehet tulivat paikalle vasta Jeesuksen kuoltua. He eivät näytäneet suunnitelleensa mitään etukäteen – molemmat tulivat tahoiltaan eri aikoina. Kääriiliinankin Joo-

Hänen nöyryytensä – meidän kerskauksemme

Onko sinulla jotakin, mistä olet erityisen ylpeä? Jos sinulla on niin kutsuttu ”vihreä peukalo”, antaumuksellisen vaalimisen tuloksena ikkunalaudallasi on varmaan ihastuttavia kukkia ja viherkasveja. Parvekkeesi vihreyttä arvostetaan kauniiksi. Tai, jos asut maalla, ehkä talosi ympärillä on hyvin hoidettu, kaunis puutarha ja kasvimaa marjapensaineen. Kaikesta tästä voit olla ylpeä. Monella on paljonkin erilaisia asioita, joista he ylpeinä kertovat ja joita mielellään esittelevät. Kirjojen Kirja viittaa erääseen syväle luotaavaan seikkaan, josta se käyttää yllättävää nimitystä kerskaus.

Veljeni antoi vuonna 1955 äidilleni ja isälleni joululahjaksi **Made McGuiren** kirjan *Hänen ristinä ja minun*. Kirja tuli yhtenä päivänä esille kirjakaapissani, ja päätin lukea sen uudelleen, sivuaahan aihe pääsiäistä. Luin sen ohella myös Raamattua. 1 Piet. 2:24 kertoo meille, miksi risti on olemassa: ”Itse, omassa ruumiissaan, hän kantoi meidän syntimme ristinpuulle.”

Kirjassa *Aikakausien Toivo* voimme lukea: ”Katsellessamme ristiinnaulittua

Vapahtajaa käsitämme täydellisesti Taivaan Majesteetin antaman uhrin suruuden ja merkityksen.”

Veljeni vanhemmilleni antamassa kirjassa tekijä lainaa **J. H. Merle D’Aubigenen** tekstiä: ”Minun tähteni, Herra, minun tähteni sinut naulittiin ristille. Sinun ristisi tulee minun viisaudekseni, vanhurskaudekseni ja lunastuksekseni. Katso, Herra, minä olen nyt rikas. Olen löytänyt kerskauksen aiheen, joka avaa minulle taivaan portit...”

Nyt varmaan paremmin ymmärrämme, mitä apostoli Paavali Gal. 6:14:ssä kirjoittaa: ”Pois se minusta että minä muusta kerskaisin kuin meidän Herramme Jeesuksen ristiksestä.”

Hiljentykäämme todella Jeesuksen ristin äärelle kiittämään uhrista, jonka Hän antoi puolestamme. Jeesuksen ristiksestä meille jokaiselle esitetään se, mikä on kerskauksen arvoista ja mistä voimme Paavalin tavoin kertoa toisille. Ristikissä on voittovoimaa jokaiselle! ”Risti vain, risti vain olkoon kunniani, kunnes rannall taivahan nautin autuuttasi.

– Eeva-Liisa Vihermä

sef osti vasta sen jälkeen, kun oli saanut Pilatukselta hautausluvan. Sitä ei erikseen mainita, mutta luultavasti Nikodemoskin teki ostoksensa viime tingassa – kenties havaittuaan, ettei kukaan muu (Jeesuksen julkiset opetuslapset/veljet/sukulaiset) ollut siihen varautunut. Ehkei hautaamisen uskottu olevan mahdollistakaan – pitihän Joosefin ”rohkaista mielensä” anoakseen lupaa Pilatukselta (Mark. 15:43).

Kuinka todennäköistä on, että rikas, arvovaltainen, korkeassa asemassa oleva hallintovirkamies liittää imagonsa rikollisena tuomitun maallikkosaarnaajan äärimmäisen nolosti päättyneeseen Messias-jippoon? ”Olipa hyvä, ettemme julkisesti hurahtaneet tähän lahkoon”, he olisivat voineen ajatella ja antaa kaiken mennä niin kuin oli mennäkseen. Lunastustyö oli ”täytetty”. Sen suhteen ei ollut mitään annettavissa eikä pois otettavissa. Jatko oli nyt täysin ihmisaloitteen varassa. Messias itse ei voisi toteuttaa Jes. 53:9:ää. Kuka ja miten, siitä hän ei edes tietäisi mitään. Yhtä vähän Joosef tiesi uuden hautansa luovuttaessaan, että se oli vain lainaksi. Hän antoi kuin se olisi lopullista. Jos Jeesus sittenkin nousisi pian kuolleista, silloin taas Nikodemoksen mirha ja aaloe menisi hukkaan. Mirhan nettihinta vaihtelee 100 €-1000 €/kg (tiedetuubi.fi ”Kemiallinen joulukalenteri 24/24, ”Mitä ihmettä on mirhami”). Entä haudan louhinta kallioon? Holvin koosta ja kivilaadusta riippuen kymmeniä tuhansia kruunuja.

Tämän ”järjettömän” viimeisen palveluksen Jeesus Nasaretilaiselle tehdessään Joosef Arimatialainen ja Nikodemos tulivat piirtäneeksi viimeisen pisteen kaikkeuden Herran ihmisajan elämäkertaan. Elegantin, yllällisen, hyvältä tuoksuvan pisteen. Siinä lukee: Rakkaus ei laskelmoi. (Miten Jumala sitä arvottaa, ks. Sak. 6:14).

– SM

Kakkoskuskit ja takapeilin haamut kuriin

Psykologia ja usko eivät sulje pois toisiaan. Molemmat voivat auttaa vapautumaan menneisyyden haamuista, niin etteivät ne kahlitse nykyhetkeä ja tulevaisuutta.

Eya Le Wartie:

Kristitty ja ACT (Acceptance and Commitment Therapy), Osa 2

Elämän arvomaailmaa miettiessä on jollekulle ehkä tullut mieleen, että jotain olisi vielä tavoitettavissa tai joitain muutoksia tehtävissä. Jotakin tärkeää, joka toisi elämään uutta sisältöä tai korjaisi jotain vanhaa, ehkä rapistunutta tai rikkonaista. Kyse voi olla ihmissuhteista, vapaa-aikaan liittyvistä arvoista, terveyteen liittyvistä asioista tai opiskeluun tai työelämään liittyvistä tavoitteista. Myös hengelliseen elämäämme liittyen meillä kristityillä voi olla asioita, joihin haluaisimme muutosta. Muutokset eivät ole aina helppoja toteuttaa. Muutosvastarinta voi olla kovaa. Onnistuminen saattaa vaatia suuria ponnisteluja. Monet asiat voivat pyrkiä estämään meitä pääsemästä määränpäähämme.

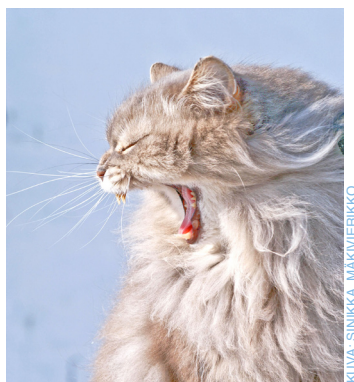
Ajattele, että olet kuskina linja-autossa. Tuo auto vie sinut tavoitteisiisi. Katsot karttaa ja suunnittelet ajoreitin. Lähdet ajamaan kohti päämäärääsi. Matkalla huomaat yhtäkkiä takapeiliin katsooessasi,

että linja-autossasi onkin mukana monia matkustajia. Yhtäkkiä joku rosvoilta näyttävä hyökkää sinua kohti takaapäin ja pakottaa sinut ajamaan tien sivuun estäen matkanteon. Hän pakottaa sinut ulos autosta ja sydän pelosta pomppien yrität piiloutua auton alle. Tämä rosvo nimeltä ”pelko” onnistuu estämään matkasi. Pelko lamaannuttaa sinut toimintakyvyttömäksi, ja kaikki tavoitteet unohtuvat mielestäsi. Lopulta ”rosvo” onneksi häipyä pois paikalta seuraavan kadunkulman taakse. Muistat uudelleen matkasi tavoitteen. Katselet varovasti ympärillesi ja pitkän ajan kuluttua vihdoinkin kiipeät takaisin autoon jatkamaan matkantekoa.

Olet taas päässyt hyvään vauhtiin, kun katseesi osuu takapeiliin ja näet, että toinen matkustaja lähestyy sinua takaapäin. Tämä matkustaja on onneksi kauniin näköinen nuori nainen, joten hänen olemuksensa ei synnytä sinussa pelkoa. Nainen tulee taaksesi ja kuiskaa

korvaasi: ”Lähde mukaani. Jos käännyt seuraavasta tienristeyksestä vasemmalle pääsemme tielle, joka vie kaupungin keskustaan. Voimme mennä sinne yhdessä kauppakeskukseen ostoksille. Tiedän monta hyvää vaatekauppaa, mistä voit ostaa paljon uusia vaatteita puoleen hintaan.”

Mietit ehdotusta hetken aikaa. Se tuntuu tosiaan houkuttelevalta. Mutta koska olit juuri edellisenä päivänä päättänyt, ettet enää tuhlaa rahaa turhiin ostoksiin, vaan haluat säästää tätä uutta matkaasi varten, pyydät naista kohteliaasti menemään takaisin paikoilleen. Seuraavalla pysäkillä avaavat linja-auton takaoven ja pyydät häntä astumaan ulos autostasi.

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Jonkin matkaa ajettuasi alkaa moottoritien kyltti hämmöttää, ja iloitset mielessäsi, että kohta matkanteko tulee nopeutumaan. Yhtäkkiä joku hyppää olkapäällesi ja tarttuu niskaasi kiinni. Säikähdät ja vaistomaisesti jarrutat ja ohjaat auton tien sivuun. Yrität kääntää päätäsi nähdäksesi, kuka sinua nyt häiritsee. Et saa näkyviin ketään, mutta tunnet ”kynnet” niskassasi. Mietit, oliko naapurin kissa kiivennyt vahingossa auton kyytiin kotoa lähtiessäsi. Yrität karistaa tunteen hartioiltasi, mutta tuntuu kuin ”kynnet” vain painautuisivat syvemmälle ja taivut kaksinkerroin kivusta. Arvelet, että matkasi täytyy

ehkä perua. Alat katsella ympärillesi etsien mahdollista kääntöpaikkaa, jotta voisit ajaa takaisin. Sitten muistat, että sinulla on kipulääkkeitä mukana hansikaslokerossa. Kaivat esiin pari tablettia, ja ne otettuasi päätät taas jatkaa matkaa kivusta huolimatta.

Nyt olet päättänyt, ettei mikään saa enää estää menoasi. Painat jalan kaasulle ja käännät auton nopeasti moottoritielle. Sadan kilometrin tuntivauhdilla saat vihdoin kaupungin häviämään taaksesi. Alat laulaa ja rummuttaa rattia sormillasi. Viiden tunnin päästä tiedät olevasi tavoitteessasi. Mutta kahden tunnin kuluttua kuulet vaimean äänen kuiskaavan korvaasi: ”Unohdit ottaa mukaasi asiakirjat, joita tarvitset määränpäässäsi. Ne jäivät tietokoneen tiedostoon, ja itse koneen unohdit työpäydälle. Olet huonotuinen hutilo ja ja tulet epäonnistumaan tavoitteessasi.” Sitten näet tämän vaimean äänen kasvot, jotka hymyilevät sinulle ivallisesti peilistä.

Olisihan minun pitänyt arvata, ettei minusta ole tähän, tuumit. Moottoritiellä ei noin vain käännyttä takaisin, joten sinun on pakko jatkaa eteenpäin.

Sitten ahdistus ja epäily valtaa mielesi. Alat tuntea itsesi epätoivoiseksi. Kipu vie osan henkisistä voimavaroistasi ja kohta olet jo kyynelsilmin katselemassa ohi kiitävää moottoritietä. Tunnet, että haluaisit vain olla jälleen kotona turvallisessa nojatuolissa television ääressä katsomassa suosikkiohjelmaasi. Miksi päätinkään lähteä tälle rasittavalle matkalle, mietit katkerana mieli maassa. Häpeä epäonnistumisesta kuitenkin saa sinut jatkamaan eteenpäin. Olit jo kertonut toisille suurista tavoitteistasi. Mitähän ne naapuritkin ajattelisivat, jos näkisivät sinun palaavan takaisin tyhjin toimin. Syylliseksi ei onneksi tässä tilanteessa sentään tarvitse tunnustautua. Se vielä puuttuisi.

Ja sitten yhtäkkiä, kuin salama kirkkaalta taivaalta, ajat päin edessä ajavaa autoa. Et huomannut, että autojono edessä oli hidastanut vauhtia ja nyt lopulta melkein pysähtynyt tietyön vuoksi. Tämäkin vielä! Nyt siis tuli syyllisyyskin mukaan kuvioihin. Kohta poliisiautot ajavat paikalle ja aloittavat kuulustelut.

KUVA: SINIKKA MÄKIVIERIKKO

Matkanteko näyttää pysähtyvän lopullisesti. Kun kuulustelut ovat ohi, kulkuneuvojen vauriot kirjattu ja valokuvattu, saat kuitenkin luvan jatkaa matkaa.

Onko sinulla näiden kokemusten jälkeen enää voimia tähdätä uusiin päämääriin, vai ovatko energiavarastosi jo aivan tyhjinä?

Otitko Raamatun mukaan matkalle? Jos otit, voit avata Jesajan kirjan ja lukea sieltä monta kaunista ja rohkaisevaa lukua. ”Vahvistakaa hervonneet kädet, voimistakaa horjuvat polvet. Sanokaa hätääntyneille sydämille: ”Olkaa lujat, älkää peljätkö”” (Jes. 35: 3-4).

Eikö Jumala, joka on luonut maailmankaikkeuden, voi ymmärtää myös sinun tilannettasi? ”Etkö tiedä, etkö ole kuullut: Herra on iakaikkinen Jumala, joka on luonut maan ääret? Ei hän väsy eikä näänny, hänen ymmärryksensä on tutkimaton. Hän antaa väsyneelle väkeä ja voimattomalle voimaa yltäkyllin” (Jes. 40: 28-29).

Hän on luvannut olla kanssasi pelon, kivun, epätoivon, epäonnistumisen, häpeän ja syyllisyyden keskellä. ”Älä

pelkää, sillä minä olen sinun kanssasi; älä arkana pälyile, sillä minä olen sinun Jumalasi; minä vahvistan sinua, minä autan sinua, minä tuen sinua vanhurskauteni oikealla kädellä” (Jes. 41:10).

Vaikka elämäsi olisi kuinka rikkiinäistä tahansa, muista: ”Särjettyä ruokoa hän ei muserra, ja suitsevaista kynttilänsydäntä hän ei sammuta” (Jes.42:3). Kun ahdistus valtaa sinut, pidä mielessäsi: ”Kaikissa heidän ahdistuksissaan oli hänelläkin ahdistus, ja hänen kasvojensa enkeli vapahti heidät” (Jes. 63:9).

Näitä matkan kulkua estäviä ja haittaavia tapahtumia yritetään ACT:n (Acceptance Commitment Therapy) avulla kohdata uudella tavalla. Kristityn ”bussinkuljettajan” saattaa joskus olla vaikeaa tavata ei-kristittyä teraputtia, joka ei ymmärrä tarvetta Raamatun sanaan ja sen tuomaan lohtuun. Jotkut tilanteet eivät kuitenkaan pelkästään Raamattua lukemalla laukea. Pelkotilat eli fobiat voivat olla suuri ongelma elämässä.

ACT:ssa tarkoituksena on kohdata pelkoa synnyttävät tilanteet ajamalla bussi juuri niihin kohtiin, missä ”rosvo” hyppää takaa esiin ja yrittää pysäyttää auton. Opetellaan uusi kohtaamistapa, niin ettei bussia enää tarvitse pysäyttää eikä juosta sen alle piiloon. Annetaan ”rosvon” olla vain rauhassa siinä olkapään takana pelottelemassa ja sanotaan hänelle: Näen sinut siinä, mutta en enää pelkää sinua.

Riippuvuuksissa, joissa kamppaillaan esimerkiksi kemiallisten aineiden, kuten alkoholin, tupakan tai sokerin kanssa, tai haitallisten käyttäytymistapojen, kuten peli- ja seksuaaliriippuvuuksien kanssa, voi ACT auttaa. ”Shoppoholic”-riippuvuus voi olla jollekin yhtä vaikeaa kuin alkoholiriippuvuus ja ajaa talouden umpikujaan. ACT:ssa opetellaan uusia

käyttäytymistapoja. Nyt ei tarpeiden ja tunteiden kanssa enää kamppailla eikä tehdä vastarintaa. Ei yritetä hukuttaa niitä, vaan tiedostetaan ne ja annetaan niiden olla mukana matkassa yrittämättä työntää niitä ulos ovesta. Opetellaan elämään tunteiden ja tarpeiden kanssa ilman, että niitä tarvitsee tyydyttää. Näin turhaa energiaa ei kulu kamppailuun, vaan sitä jää enemmän elämiseen.

Pysähdyksiä matkalla saattaa tulla myös fyysisen terveyden vuoksi. Akuuteissa ongelmissa lääketiede antaa hyvän avun. Kun esimerkiksi jalka on murtunut, se kipsataan. Joissakin kroonisissa oireyhtymissä saattaa olla kuitenkin vaikeaa löytää sopivaa apua. Kroonisten kipujen takana voi olla monisäikeinen ongelmakenttä, joka ei heti ensi näkemältä selviä. Kipulääkkeiden väärinkäyttö tai yliannostelu voi ylläpitää kipuja.

Terapiassa yritetään selvittää erilaisia taustatekijöitä ja etsiä mahdollisuuksia muutokseen. Työpaikalla saattaa olla ongelmia, jotka vaikeuttavat viihtyvyyttä. Liian kiireinen työtahti ja väsynyt mieli ja ruumis voivat johtaa selkäkipujen syntymiseen. Muutos rauhallisempaan työympäristöön, stressinhallintaan ja lihaskunnan kohottamiseen voivat edistää parantumista.

Epäonnistumisen kokemukset voivat lisätä huonommuuden ja alemmuuden tunnetta tai aiheuttaa ahdistusta. Onnistumisen kokemusten lisääminen on tärkeää. ACT:n avulla opetellaan peiliin katsoessa rohkaisemaan kuljettajaa sanomaan itselleen: Näen sinut, kanssamatkustaja, joka yrität kuiskata minulle, että olen huonomuistinen hutilo. En kuitenkaan aio kuunnella sinua. Saat olla siinä korvani takana kuiskimassa, mutta en välitä sanoistasi enää. Olen opetellut ja oppinut olemaan huolellisempi. Olen muistanut nyt pakata tietokoneen mukaan, joten sinulla ei ole enää mitään

sanomista asian suhteen. Tiedän, että olen taitava ja tulen selviämään tästä!

Joillakin saattaa kuitenkin joskus virta akusta loppua. Burnout eli loppuunpalaminen on tavallinen ilmiö nykyään. Myös masennus voi viedä voimat. Joillakin masennus saattaa syntyä reaktiona menetykseen esimerkiksi lähiomaisen kuoltua tai avioeron jälkeen. Joillakin se voi kehittyä myös eläkkeelle jäädessä tutun työympäristön häviämisen myötä. Tuntuu kuin olisit ajanut kolarin ja autosi on hajalla. Näitä tiloja voidaan myös hoitaa ACT:n avulla.

Vaikeissa masennustiloissa terapiaan yhdistetään lääkehoito, jotta matkaa voidaan jatkaa. Myös psykooseissa harhatiloihin opetellaan ACT:n avulla elämään niiden äänien kanssa, jotka kuiskivat pään sisällä erilaisia asioita.

Tuo bussimatka voisi kuvastaa myös matkaamme kohti taivaan kotia. Silläkin matkalla joudumme kohtaamaan tilanteita, joissa koemme epätoivoa, ahdistusta ja pelkoa. Voimme kokea, että olemme heikkoja ja langenneet kiusauksiin, elämämme on mennyt rikki, emmekä tiedä kuka sen voisi korjata. Häpeä ja syyllisyys saattavat lamaanuttaa mielen. Uskomme joutuu koetukselle. Emme ehkä jaksa pitää katsettamme kohotettuna ylöspäin.

Paavali haluaa rohkaista meitä näillä sanoilla: ”Sillä ei meillä ole sellainen ylimmäinen pappi, joka ei voi sääliä meidän heikkouksiämme, vaan joka on ollut kaikessa kiusattu samalla lailla kuin mekin” (Hepr. 4:15). ”Sillä sentähden, että hän itse on kärsinyt ja ollut kiusattu, voi hän kiusattuja auttaa” (Hepr. 2:18).

Masennuksen hetkien keskellä saamme tietää, että ”Jumala, joka masentuneita lohduttaa” (2 Kor. 7:6), on luvannut myös olla meidän tukenamme. Paavali itse koki heikkouden hetkiä, ja niistä

hän kirjoitti näin: ”Jos minun kerskata täytyy, niin kerskaan heikkoudestani” (2 Kor. 11:30). Hän oli oppinut hyväksymään heikkouden hetkensä ja tarttumaan niissä Jumalan voimaan. ”Minun armossani on sinulle kyllin; sillä minun voimani tulee täydelliseksi heikkoudessa” (2 Kor. 12: 9).

Paavali ymmärsi myös kokemusten jakamisen edun: ”Kiitetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä, laupeuden Isä ja kaiken lohdutuksen Jumala, joka lohduttaa meitä kaikessa ahdistuksessamme, että me sillä lohdutuksella, jolla Jumala meitä itseämme lohduttaa, voisimme lohduttaa niitä, jotka kaikkinaisessa ahdistuksessa ovat” (2 Kor. 1:3-4). Hän pyytää meitä lohduttamaan ja tukemaan toisiamme. ”Me kehotamme teitä, veljet: ...rohkaiskaa alakuloisia, holhotkaa heikkoja” (1 Tess. 5:14).

Pelon keskellä saamme muistuttaa itseämme: ”Kaikki minä voin hänessä, joka minua vahvistaa” (Fil. 4:13). Jumalan rakkauden kokeminen voi poistaa meidän pelkomme ja syyllisyytemme. Jeesus on jo kärsinyt rangaistuksen puolestamme. ”Pelkoa ei rakkaudessa ole, vaan täydellinen rakkaus karkottaa pelon, sillä pelossa on rangaistusta” (1 Joh. 4:18).

Itsensä oikea hyväksyminen ja rakas-

taminen avaa tien oikeaan lähimmäisen kohtaamiseen ja rakastamiseen. Vasta kun on uskaltanut hyväksyä itsensä heikkouksineen ja puutteineen, voi hyväksyä lähimmäisen sellaisena kuin tämä on.

Kultainen sääntö ei voi toimia elämässämme ennen kuin olemme itse uskaltaneet katsoa kuvaamme peilistä. ”Vaan jos täytätte kuninkaallisen lain Raamatun mukaan ’Rakasta lähimmäistäsi niinkuin itseäsi’, niin te hyvin teette” (Jaak. 2:8). Jumalan armo ja rakkaus voi muuttaa tuon peilikuvan rakastavaksi ja armahtavaksi myös omaa itseämme kohtaan.

Mielenrauha on tavoittelemisen arvoinen asia. Kiireen keskellä se usein unohtuu. Stressi ja elämän paineet ja vaatimukset vievät voimavaroja, joita tarvitsemme. Rauhan voi saada myös kiireen keskelle. Sen voi pitää sydämessään myös arkipäivinä.

Laita kätesi sydämellesi, hengitä syvään ja sano itsellesi: ”Jeesus rakastaa minua.” Toista tämä muutamia kertoja. Käden, sanojen ja muu aivojen tekemä yhteistyö vahvistaa viestiä sielullesi. Ota se vastaan lahjana Jumalalta. ”Ja Jumalan rauha, joka on kaikkea ymmärrystä ylempi, on varjeleva teidän sydämenne ja ajatuksenne Kristuksessa Jeesuksessa” (Fil. 4: 6-7).

– Eya Le Wartie

*Oman mielen ongelmien työstäminen on myös lähimmäisenrakkautta. Joskus on hoitoa vetäytyä ”autiolle seudulle yksinäisyyteen” (Mark. 6:31, 32). Koronakaran-teenissa moni kaipaa seura-
raa. Eikä Jumalakaan loput-
tomasti etäsuhteeseen tyydy,
hän hakee omansa kotiin (Job
14:15; Joh. 14:3; 17:24).*

*Uuden Maan rajanylitys ta-
pahtuu Checkpoint Golgatan
kautta.*

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

Minun kissani

Ari Laitinen

KUVA: ANTERO LAITINEN

Manu ja Ari joskus viime vuosituhanella...

Fundeeratua

"Ellemme varmuudella
tiedä, kuinka
tulee käymään,
olettakaaamme,
että kaikki
käy hyvin."

–Mauno Koivisto

Minun kissani oli harmaaraitainen ja valkotassuinen. Se oli Palokan hienoin, ja hieno oli sen nimikin: Manu. Nimi oli niin hieno, että presidenttikin ristittiin aikanaan Manuksi.

Manu ei ollut kesäkissa.

Se eli meillä monta vuotta.

Seurasin sitä tarkoin ja huomasin, että ruokakupista voi valita vain parhaat palat, mutta itseään pitää pestä jatkuvasti.

Aikuisilta kuulin, että kun on siisti, välttää tartuntaa.

Minä sain tuhkarokon ja vesirokon, mutta Manuun ei tarttunut mikään, kaikkein vähiten kiellot ja kehotukset.

Manun mielestä kun sai tehdä, mitä huvittaa. Tai olla tekemättä yhtään mitään.

Monesti riittää, kun on siistimpi kuin koira ja peittää tekemisensä huolella.

Ärtyneen ihmisen saa hyvälle päälle, kun vähän hyrrää ja katsoo vetoavasti silmiin.

Manu jos kuka hallitsi manupoloimisen taidon.

Me muut opimme lopulta sen tavoille, vaikka se vaatikin Manulta kärsivällisyyttä, kun siihen meni niin monta vuotta.

Manua ja minua yhdisti lintuharrastus.

Joka kesä Manu lähti pitkälle retkelle.

Se oli poissa päiviä, joskus viikkojakin.

Manu palasi linturetkiltään

kiiltäväturkkisena ja kylläisenä, minä päivän retkeltä väsyneenä ja nälkäisenä.

Kyllä se minua kummastutti.

Ja taisipa Manukin jäädä sitä fundeeraamaan.

KORONAKIS(S)AT Kiinalaistutkijat väittävät vasta-ainetestien perusteella, että 15 % **Wuhanin** kulkukissoista sai koronaviruksen. Tartuntaherkkyudessa kissa voittaa koiran. On epäselvää, tarttuuko virus kissasta ihmiseen, mutta ihmisestä kissaan tarttumisen estämiseksi eläintautijärjestö **OIE** ja **Suomen Ruokavirasto** kehottavat välttämään tarpeetonta kontaktia lemmikkiin ja pesemään kädet huolellisesti ennen sen ruokien käsittelyä.

Olisiko tämä pandemia voitu välttää noudattamalla Raamatun ruokaohjeita (3 Moos. 11)? Lepakko, jota arvellaan taudin alkulähteeksi, luokitellaan ei-syötäväksi eläimeksi (3 Moos. 11:19). Monet virukset muuntuvat ihmiselle patogeeniseksi (tautia aiheuttaviksi) väli-isäntien kautta. Sika on usein toiminut sellaisena. Nyt muurahaiskäyn lisäksi myös ketju lepakko-kulkukoira-lemmikki-koira-ihminen on mahdollinen (HS 4.4.2020; Tekniikan Maailma 18.3.2020; SVT 15.4.2020).— SM

KUVA: SINIKKA MAKVIERIKKO

Enkelit voisivat syyttää näitä vekaroita identiteettivarkaudesta – niin harhaanjohtava on niiden luoma mielikuva enkeleistä Raamatun ilmoitukseen verrattuna. Eivät nämä ”väkeviltä sankareilta” näytä (Ps. 103:20). Mutta voimaa se on viehätysvoimakin. Jos söpön viattomuuden katselu lohduttaa, enkelit kyllä antavat Rafaelin puttojen ”enkelöinnin” anteeksi.

Rafaelin enkelit

Teksti ja kuvat: Joel Niinen

Kaikki ne maailman taidemuseot, joilla on hallussaan **Raffaello da Urbino** – tuttavallisesti Rafael – maalauksia, kuhisisivat nyt kävijöistä. Koronaviruksen hiljentämissä saleissa liikkuvat vain museoiden vartijat. Hänen kuolinpäivänsä 500-vuotispäivä on 6.4. 2020. Syntymäpäivästä ei olla varmoja. Hänen elämäkertansa 1500-luvulla kirjoittaneen **Giorgio Vasarin** mukaan sekin oli 6. huhtikuuta (1483), mutta saattoi olla myös 28. maaliskuuta. Kuolinpäivä koitti pitkänäperjantaina 1520. Rafael oli tuolloin 37-vuotias. Lyhyestä elämästään huolimatta hän ei jäänyt kahden suuren aikalaisensa, 31 vuotta vanhemman **Leonardo da Vincin**, eikä kahdeksan vuotta vanhemman **Michelangelon**, varjoon.

Roomassa vuonna 2015 seisoin Rafaelin haudan äärellä Pantheonissa. Sinne oli pari viikkoa aikaisemmin asetettu seppele, jolla muistettiin 495 vuoden takaista päivää. Siinä seisossani syöpyi mieleeni vuosiluku 2020, jolloin pitäisi päästä joko siellä tai jossain muualla hänen taiteensa äärelle. Matkavarauks on nyt kuitenkin koronan vuoksi peruttu.

Tyydyn painojäljennökseen, joka jäi haltuuni muistoksi vuonna 2005 kolmen muun henkilön kanssa tehdystä Keski-

Euroopan matkasta ”J.V. Snellmanin jalanjäljissä”. Snellman oli kirjoittanut 1840-luvun matkastaan matkakirjan, jonka kuvailemaa reittiä seurasimme. Teimme matkastamme näyttelyn J.V. Snellmanin juhluvuodeksi 2006. *Madonna San Sisto*sta oli siinä esillä.

Alkuperäinen maalaus (265 x 196

cm), on Dresdenin **Gemäldegalleriassa**. Rafael maalasi sen **San Siston** benediktiläiseen luostarikirkkoon 1512, jossa se sai olla aina vuoteen 1754, jolloin luostari myi sen taiteenkeräilijälle, Saksin vaaliruhtinas **Fredrik August II:lle**. Näin se päätyi Dresdeniin. San Siston kirkkoon teetettiin jäljennös.

Maalauksen merkitys saksalaiselle kulttuurille on ollut suuri. Se teki vaikutuksen **Goetheen**, **Wagneriin** ja **Nietzscheen**. **Dostojevskin** mukaan teos oli ”ihmishengen suurin ilmestys”. Toisen maailmansodan jälkeen se oli Moskovassa kymmenkunta vuotta, mutta palautettiin **Josef Stalinin** kuoleman jälkeen Saksaan rauhan ja ystävyysden eleenä vuonna 1955.

Snellman kirjoitti matkakirjassaan: ”Kukapa voisi Raffaellon salissa, jonne jokainen kävijä heti kiirehtii, kiinnittää huomiotaan mihinkään muuhun kuin mestarin ’Madonna di San Sistoon’, - - Sen eteen pysähtyy hämmästyneenä, ja tuntuu siltä, että vasta nyt näkee ensi kerran todella kauniin maalauksen; niin suunnattomasti tämä teos ylittää kaiken, mitä Saksassa voi nähdä. Siinä alkaa epäillä, voiko ero muihin todella olla niin suuri, rupeaa katselemaan ympärilleen, pinnistää muistiaan ja mielikuvitustaan – ja kaikki on turhaa; mitään vastaavaa ei löydy edes aikaisemmin nähtyjen Raffaellon omien teosten joukosta.” (J.V. Snellman, *Kootut teokset* 4, s. 145, 2001).

Maalauksen San Siston kirkkoon alttaritauluksi oli tilannut paavi **Julius II**. Sopimukseen kuului, että Madonnan lisäksi mukana ovat myös pyhä **Sixtus** ja pyhä **Barbara**. Molemmat olivat kärsineet marttyyrikuoleman, Sixtus 200-, Barbara 300-luvulla. On ihmetelty Neitsyt Marian surullista katsetta. Eräs selitys on, että pyhä Sixtus osoittaa Marialle kädellään luostarikirkon seinällä olevaa ristiinnaulitun kuvaa. Ehkä se, tai jokin muu, mahdollisesti marttyyrien läsnäolo, tuo hänen mieleensä vanhan Simeonin temppelissä lausumat sanat: ”...ja myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä” (Luuk. 2:35).

Taulun yleisesti tunnetuin yksityiskohta on kaksi pörröpäistä enkeliä sen alaosassa. Niiden synnystä tarina kertoo, että Rafaelia inspiroi kaksi lasta, joiden hän huomasi kadulla katselevan haikeasti leipomomyymälän ikkunaa. Rafael tuo näillä vedoilla arjen todellisuuden ja tarpeet pyhään tilaan. Oikeanpuoleinen enkeli vaikuttaisi myös olleen Jeesuslapsen mallina – hänen, joka todella otti meidän muotomme, tuli kaltaiseksemme (Fil. 2:6-8; Hepr. 2:14, 17, 18; 4:15).

Vuonna 1990 syntyi ajatuksia ja näkyjä laulurunoihinsa kirjoittavan **Pekka Ruuskan** vaikuttava laulu ”Ole minulle Rafaelin enkeli”. Rafaelin enkelit symboloivat hänellekin jotain tärkeää. Lohduttomin värein maalattuun maailmaan heijastaa toivoa säännöllisesti toistuva säepari Rafaelin enkelistä:

”Anna minulle armahduksesi,
Ole minulle Rafaelin enkeli
Lapset hinaavat
kohmeisin sormin lippuja salkoihin,
Kuka laittaisi niille edes kengät
pieniin jalkoihin.
Viime yö veti routaan tämän maan
ja se maa on käärmeitä mustanaan.
Anna minulle armahduksesi,
Ole minulle Rafaelin enkeli.”

– Joel Niininen

Sana 'valtakunta' esiintyy pelkästään Matteuksen evankeliumissa 53 kertaa. Työnsä alussa Jeesus ilmoitti taivasten valtakunnan tulleen "lähelle". Siksi hän kehotti "kääntymään" (Matt. 3:2; 4:17). Hän opetti synagogissa "ilosanomaa". Mitä ilosanomaa? Valtakunnan ilosanomaa. Ehkä yksi ilonaihe oli sekin, että ihmisten taudit ja vaivat parannettiin (Matt. 4:23).

Valtakunnan (julkinen) salaisuus

Ekaluokkalaiset saivat tehtäväkseen piirtää jotakin, mistä he ovat kiitollisia tai iloisia. Kaikki löysivät jotakin piirrettävää. Kuitenkin, kun opettaja keräsi työt, yhden pikkutyön paperi oli tyhjä. Opettaja kysyi:

– Etkö keksinyt mitään kiitollisuuden aihetta?

– Kyllä keksin, vastasi tyttö, olen kiitollinen Jumalasta, mutta Jumala on niin suuri, ettei häntä saa yhteen pieneen paperiin mahtumaan.

Hyvin päätelty. Jumala on niin suuri, ettei yksi sana tai ominaisuus riitä häntä kuvaamaan – tarvitaan monta erilaista kuvaa. Ja sittenkin, kun kaikki on koottu

yhteen, Jumala on äärettömästi suurempi. Millainen hän sitten on? Kuvaamme häntä yleensä seuraavasti: armollinen, laupias, rakkaus, haluaa meille parasta, viisas, kaikkietävä, kaikkivoipa, oikeudenmukainen, vanhurskas. Hyviä, keskeisiä ja tärkeitä sanoja Jumalasta. Avainsanoja.

Mutta jos Jumala on tällainen, hänen valtakuntansakin täytyy olla samanlainen. Jumalan lasten yhteisön tulee siis olla täynnä armoa, laupeutta, rakkautta, tietoa, oikeudenmukaisuutta ja hyvyyttä. Ongelmana on, että harvat tavalliset suomalaiset tai ruotsalaiset löytävät näitä piirteitä kirkoista. Eivät usein yksittäisistä kristityistäkään.

MAAILMAN ENSIMMÄINEN rotubiologian tutkimuslaitos avattiin 1922 – Ruotsissa (Saksan Kaiser Wilhelm Institut für Rassenhygiene v. 1927)! Aloite valtiopäivillä tehtiin 100 vuotta sitten, päätös perustamisesta 1921. **Statens institut för rasbiologi** toimi Uppsalassa 1922-1958/1959. Sen ensimmäinen johtaja, **Herman Lundborg**, katsoi, että suomalaisten tai saamelaisten sekoittuminen ruotsalaisiin olisi ”kauhistus”. Rotuhygieniä läpäisi poliittisen ja akateemisen kentän vähän niin kuin genusvetenskap (sukupuolitutkimus) tänään: tieteen nimissä, poliittisesti korrektina, kritiikin mielestä humpuukina.

Uskonnollinen ”eugeniikka” toisinajattelevia kohtaan on rotuhygienian puhdistuksia totaalisempaa: miljoonat ovat menettäneet henkensä. Jumalan vallanpitoon inkvisitio ei kuulu misssään muodossa, edes sormella osoitteluna (Jes. 58:9). Kas, ”te voitte rikkaviljaa kootessanne nyhtää sen mukana vehnäkin” (Matt. 13:29).

Väestöprofiili: sokeita, kuuroja, änkyttäviä, mykkiä, tyhmiä (vanh. käännös: hullu), ontuvia, halvaantuneita, köyhiä, murtuneita (Jes. 29:18; 32:3, 4; 33:24; 35:5, 6; 43:8; 46:3; Jer. 31:8, 9; Miik. 4:6, 7; Sef.3:19), (katuvia) rikollisia (ryöväri ristillä pyysi tulla muistetuksi ”valtakunnassa”). *Kansalaisuuden peruste:* he ovat saaneet syntinsä anteeksi (Jes. 33:24). *Kansan perusluonne:* armon ja rukouksen nöyrä henki (Sak. 12:10). *Väkiluku:* kuin tähtiä, kuin merenrannan hiekkaa (Jer. 33:22). *Hallintomalli:* vapaaehtoinen, iloinen lojaalius (Jes. 64:4). *Etninen koostumus:* kansainvälinen (Jes. 43:5,6; 56:6, 7; 66:18, 20, 21; Jer. 12:16). – SM

Vuorisaarnaa pidetään Jeesuksen valtakunnan peruskirjana. Valtakunta mainitaan siinä seitsemän kertaa. Jeesus kuvaa valtakunnan sellaisena, jossa heikot ovat autuaita sankareita. Nälkäiset, janoiset, vainotut, nöyrät ja rauhantekijät ovat sille tunnusomaisia. Siinä luotetaan Isään, joka pitää huolta pikkulinnuista ja kedon kukistakin. Se on rakkauden valtakunta. Rakkaudessa ei ole pelkoa.

Se on vastakohta maailman valtakuntien loistolle ja ylpeydelle – valtakuntien, joita paholainen kiusatessaan esitteli Jeesukselle ja joiden matkimiseen hän yrittää meitäkin houkutella, kun kirkon asioita hoidamme. Oikea Jumalan valtakunta on ilosanoma. Sen tulemista rukoillaan myös *Isä meidän* -rukouksessa.

Martti Lutherille *Isä meidän* on rukousten maailmanennätys. Hänen (Kätekismuksesta löytyvä) analyysinsä siitä on loistava. Otetaanpa vaikka rukouksen johdanto: ”Rukoilkaa te siis näin: -- Isä meidän, joka olet taivaissa!”

Jeesus sanoo tässä jotakin aivan uutta ja radikaalia. Juutalainen käytäntö oli rukoilla juhlavasti. **Saget** (juutalaiset oppineet) rukoilivat juhllallisesti: ”Siunattu olet sinä, oi Herra, maailmankaikkeuden kuningas, joka olet valinnut lammaslaumasi ja tehnyt sille tiettäväksi tahtosi tien...”

”Suuri, valtava, kunnioitettu ja pyhä olet sinä, Herra, ja pyhitetty on sinun nimesi, joka päästät irti siteet ja parannat sairaat. Me kiitämme sinua...”

Rabbit **Pinehas Jair** ja **Johanan** puolestaan suosittelivat malliksi Nehemian rukousta: ”Herra, taivaan Jumala, sinä suuri ja pelättävä Jumala! Sinä pidät liitosi voimassa ja olet uskollinen niille, jotka rakastavat sinua ja noudattavat käskyäsi. Avaa silmäsi näkemään ja korvasi kuulemaan palvelijasi rukous! Yötä päivää minä rukoilen sinua palvelijoittesi, israelilaisten, puolesta, ja tunnustan tässä synnit, joita olemme tehneet sinua vastaan ” (Neh 1:5-6).

Komeilla rukouksilla on varmasti paikansa, mutta Jeesus opettaa, että hänen valtakunnassaan Jumala on niin lähellä, ettei häntä tarvitse puhutella kuin kaukaista, suurta ja pelottavaa hallitsijaa, vaan kuin turvallista ja rakastavaa Isää. ”Isä meidän, joka olet taivaissa.”

En tunne kaikkia kymmeniä tai satoja juutalaisten säilyneitä rukouksia, mutta luulen, ettei niiden joukossa ole ainoatakaan, jossa Jumalaa puhuteltaisiin läheisenä Isänä, vaikka hän sellaisenaakin Vanhasta testamentista löytyy. Onhan Herra orpojen isä ja leskien puoltaja. (Ps. 68:5-6; vrt 89:27 tai 103:13).

Hyvää tällaisessa Jumalan valtakunnassa on se, että heikkokin lapsi voi tulla turvallisesti hyvän isän luo. Tämä on täydellinen vastakohta toiselle valtakunnalle, jota sitäkin Jeesus kymmenissä teksteissä kuvaa: farisealaisen ulkokohtaisen muotoukovaisuuden valtakunta, jossa kyllä maksetaan kymmenykset mintuista ja tilleistä, mutta unohdetaan, mikä laissa on tärkeitä – laupeus ja uskollisuus. Sitä valtakuntaa johtaa toinen henki: lähimmäisiä ei rakasteta, vaan mitataan ja tuomitaan.

Kun isä on turvallinen, ei lapsen tarvitse selittää kovin paljon tai käyttää monia sanoja – tietäähän isä muutenkin, mitä lapsi tarvitsee. Luther meni niin pitkälle, että sanoi, ”Kuta vähemmän sanoja, sitä parempi rukous.”

Tässä on jotakin samantapaista kuin tyytyväisen isän kuvauksessa kolmevuotiaasta tyttärestään, joka kiipesi isänsä syliin, kun vanhempien sisarten ja veljien leikit olivat käyneet hänelle liian raujuiksi. Hän otti oikein mukavan asennon, mumisi, että tämä on minun turvapaikkani ja alkoi pitää pientä pörinää, jonka isä hetken kuluttua ymmärsi perheen kissan kehräämisen matkimiseksi.

Minun ja meidän kaikkien turvapaikkana on Isä, joka ymmärtää ja tietää tarpeemme jo ennen kuin sanomme mitään. Sellainen on Jumalan valtakunta.

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

*Sinä et siis enää ole orja vaan lapsi.
Ja jos kerran olet lapsi, olet myös peril-
linen, Jumalan tahdosta” (Gal. 4:4-7).*

Ehkä tähän sopii toisenkinlainen isä-
tarina. Yksinäisen äidin avioton poika
oli kärsinyt koko pienen elämänsä kou-
lukiusaamisesta. Ystäviä ei juuri ollut.
Välitunneilla hän seisoskeli syrjässä, ja
koulun päätyttyä hän yritti livahtaa tois-
ten huomaamatta pois.

Hän oli 12-vuotias, kun kaupunkiin
tuli uusi pastori. Poika kävi mielellään
tätä kuuntelemassa. Hän piti miehen
asenteesta ja kertomuksista.

Koulukokemustensa vuoksi hän oli
kuitenkin tottunut livahtamaan nopeas-
ti ulos joka paikasta ja lähti kirkostakin
ennen kuin kukaan ehti hänelle mitään
sanoa tai tehdä.

Erään tilaisuuden lopussa pastori kui-
tenkin pääsi yllättämään. Hänen loppu-
rukouksensa oli vain yksi lause. Saman
tien hän harppoi pitkällä jaloillaan ja sai
kiinni rukouksen alkaessa karkuun lähte-
neen pojan. Hän laittoi käden pojan olka-

päälle ja kysyi:

– Kenenkäs poika sinä olet? Pahin
mahdollinen kysymys. Mutta ennen kuin
hämmentynyt poika sai suutaan avatuk-
si, pastori jatkoi kumealla ja kaikuvalla
äänellään:

– Ei, mutta minähän näen sinussa jo-
takin tuttua... Tiedän, kenen poika sinä
olet! Sinä olet Jumalan lapsi. Näen sinus-
sa selvästi suvun ominaispiirteet.

Seuraavat sanat muuttivat pojan elä-
män:

– Muista elää sen mukaisesti ja vaatia
osuutesi suvun perinnöstä!

”Isä meidän, joka olet taivaissa...” Isä
on taivaassa, mutta kun rukoilemme, että
hänen valtakuntansa tulisi, emme vain
rukoile, että Jeesus tulisi pian, vaan myös
sitä, että jo nyt voisimme elää valtakun-
nan kansalaisina ja iloita kaikista armon
lahjoista, joita hyvä isä meille päivittäin
tarjoaa. Tähän liittyy lause: ”Tapahtu-
koon sinun tahtosi, myös maan päällä
niin kuin taivaassa.” Valtakunta alkaa
nyt. Se haastaa meidät ja tarjoaa meille
paljon. Luther väitti Vähä Katekismuk-
sessa: ”Jumalan hyvä, armollinen tahto
tapahtuu tosin ilman meidän rukoustam-
me, mutta me anomme tässä rukoukses-
sa, että se tapahtuisi meidänkin tykönäm-
me.” Vielä pari Jeesuksen sanaa:

”Etsikää ennen kaikkea Jumalan val-
takuntaa ja hänen vanhurskasta tahtoaan,
niin teille annetaan kaikki” (Matt 6:33)
”Lähde sinä julistamaan Jumalan valta-
kuntaa.” (Luuk 9:60). – Kai Arasola

*”Minä kasvatin lapsia, saatoin heidät täyteen mittaan,
mutta uhmaten he ovat nousseet minua vastaan” (Jes. 1:2).*

*”Ajattelin, että sinä sanot minua isäksi,
etkä koskaan käännä minusta pois” (Jer. 3:19).*

”Minä olen teidän isänne, miksi ette kunnioita minua?” (Mal. 1:6).

*”Eikö meillä ole sama Isä? Eikö yksi ja sama
Jumala ole meidät luonut?” (Mal. 2:10).*

*”Olethan sinä meidän isämme. Ei Abraham meistä mitään tiedä
eikä Israel meitä tunne. Sinä, Herra, olet meidän isämme (Jes. 63:16).*

Tapahtui niinä päivinä...

...kun ”keisari” Löfveniltä kävi käsky kaikkien yli 70-vuotiaiden pysytellä kotona, että Tukholman Tullingesta

alkoi tulla sms-viestejä, jotka tekivät sellaisen vaikutuksen, ettei niistä voi olla kertomatta muillekin (lähettäjän luvalla):

22.3.2020

valmistui

pusero n:o 1...

30.3.2020

pusero n:o 2...

3.4.2020

Sukkasatsi 1...

7.4.2020

Sukkasatsi 2!

Kaksi puseroa ja kahdeksan sukkaparia noin kahdessa viikossa...

13.4.2020

64 palan
virkattu
torkkupeitto...

15.4.2020

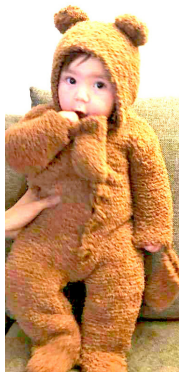
Nallehaalari...

15.4.2020

Nuket uusiin
nuttuihin!

Ennen niitä päiviä...

Tuulikki Hagström, s. 1944, kävi Suomessa 7,5 vuotta kansakoulua, Ruotsissa yhdeksän kuu-kautta lastenhoitajakou-lua, saman verran apuhoi-tajakoulua. Ruotsin vuosia on kertynyt 56, joista 32 perhepäivähoitajana, lähi-hoitajana 10. Tämä super-äiti, mummo ja isomummo kutoo ja virkkaa mitä vain – torkkupeitoista, tum-puista, töppösistä, pipoista ja puseroista nallehaalareihin. Myös Tukholman suomalainen adventtiseurakunta, jonka sihteerinä hän on ollut yli 30 vuotta, saa usein pehmeitä paketteja.

Alttiutta ja avarakatisyysttä ei voi loputtomasti näytellä, joten päätelen, että Tuulikki ”tykkää” tehdä hyvää. Sellaisella ihmisellä ei ole tylsää koronakaranteenissakaan.

– SM

KUVAT: TUULIKKI HAGSTRÖM

Kun Jumala täyttää mielen
iloa tuottavilla askareilla,
ei ihminen ehdi ajatella
elinpäiviensä kulumista.

– Saarn. 5:19

Aiempaa tuotantoa: nuttu ja pipo
”Mustikka” ja ”Mansikka”.

”Olen kiinnittänyt ajatukseni toiseen aikaan...”

”Olen kiinnittänyt ajatukseni toiseen aikaan.
Sen muutan vain, jos Herra suo valoa lisää.
Ja se on tänään, tänään, Hän kunnes ilmestyy.
Olen kiinnittänyt ajatukseni toiseen aikaan.

Olen astunut tielle kaidalle, tielle kaidalle.
Tunnen ajan kohta päätyvän, näin toivon, rukoilen.
Se aika on tänään, tänään, Hän kunnes ilmestyy.
Olen astunut tielle kaidalle, tielle kaidalle.

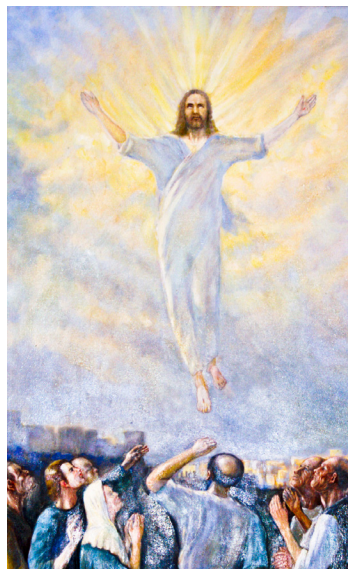
Oi pian, saavu Herra! Sinua rukoilen.
Uuteen maahan kirkkauteesi, sinne tulla ikävöin.

Kun vihdoin Jeesus ilmestyy, trumpetit kaikuvat.
Hän saapuu tänne loistossaan, saan kuulla äänensä.
Haudat avautuvat, kutsu soi, ja kohtaan Herrani,
kun vihdoin Jeesus ilmestyy, kun Jeesus ilmestyy.

Oi pian saavu, Herra! Sinua rukoilen.
Uuteen maahan kirkkauteesi, sinne tulla ikävöin.
Uuteen maahan kirkkauteesi, sinne tulla ikävöin.
Olen kiinnittänyt ajatukseni toiseen aikaan.”

”I have fixed my mind on the other time”

Ylläolevan suomennoksen (se voi vielä muuttua, kun saan nuotit kuorosovituksineen) pohjana on YouTubeissa kuultava esitys. Siellä on useitakin tulkintoja solistein ja kuoroin. Erityisen vaikuttava se on **Reggie Smithin** laulamana, josta myös sanoitukseni.
https://www.youtube.com/watch?v=y_BB0NrSkKw
Haku myös: I have fixed my mind.

MAALAUUS: TOIVO GIDEON TUHKANEN

FOTO: SINIKKA MAKIVIERIKKO

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

*105 sodan päivää
(30.11.1939-13.3.1940), 105
tuulessa hiljaa soivaa
kelloa Raateentien muisto-
merkissä. Montako koro-
nasodan päivää? Kuinka
monelle kellot soivat?
Moniko on kuulemassa?*

Talvisota päättyi – säilyikö henki?

80 vuotta sitten **Suomussalen** Raateentiellä pysäytettiin neuvostoarmeijan marssi Ouluun. Siellä pidettäväksi suunnitellun voitonparaatin rekvisiittaa punaisine mattoineen löytyi kuormastosta. Paraatiin oli varauduttu, mutta varustuksen puutteessa sotilaita kuoli nälkään ja kylmyyteen. **Stalin**, jonka nimeä huutaen he olivat taisteelleet, ei ehtinyt kaatuneita keräilemään. Vai eikö välittänytään?

Suomalaiset etsivät vieläkin taistelukentille jääneitä. Tähän mennessä on löydetty noin 1300. Yli 10 000 on yhä kauteissa. Etsintäryhmä **Taipale**, yksi asialle omistautuneista järjestöistä, on löytänyt 340 sankarivainajaa. Erään sellaisen taskusta löytyi lapsen tutti. Kävi ilmi, että kaatuneella oli tuohon aikaan ollut 3-vuotias tytär. Tätä alettiin jäljittää ja löydettiinkin – Ruotsista. ”Omaisuus” palautettiin alkuperäiselle omistajalleen.

Puolustusvoimat pyrkii iskostamaan ”kaveria ei jätetä”-

Lähteitä: Salpalinjamuseo, Lehdistötiedote 11.11.2019

areena.yle.fi ”Kaveria ei jätetä”, jaksio 4: ”Ukot hei, tää on lapsen tutti”

Sirpa Nurminen pyytää silloin tällöin kuorolleen käännöksiä. Nyt erään vuorossa olevan laulun teksti perustuu **William Millerin** kirjeeseen, jonka hän lähetti vuonna 1844 suuren pettymyksen jälkeen **Joshua Himesille. Olavi Rouhe** on kääntänyt osan kirjeestä kirjassaan *Yksi lauma ja yksi Paimen* (s. 170):

”Toivoni Kristuksen takaisintulosta on nyt yhtä luja kuin aikaisemminkin. Olen tehnyt vain sen, minkä vuosien kiihottoman tutkimuksen ja harkinnan jälkeen näin velvollisuudekseni. Jos olen erehtynyt, olen erehtynyt rakkauden puolelle. Erehtymiseni syynä on ollut rakkaus lähimmäisiini ja vakaumus velvollisuudestani Jumalaa kohtaan. - - Olen kiinnittänyt mieleni toiseen ajankohtaan, ja siinä aion pysyä, kunnes Jumala antaa minulle enemmän valoa. Ja tuo aika on tänään, tänään ja TÄNÄÄN, kunnes hän tulee ja näen hänet, jota sieluni ikävöi.”

Tämä on vaikuttava testamentti kaikille uskoville. Se kertoo Millerin henkilökohtaisesta suhteesta Jeesukseen. Se ei ollut sidoksissa kirkkokuntiin tai

uskonnollisiin liikkeisiin. Miller oli oppinut tuntemaan hyvin hänet, johon uskoi. Vain sellaisessa suhteessa ihminen aidosti ikävöi.

Millerin kolmesti toistama sana ”tänään” tuo väistämättä mieleen Danielin ennustuksessa mainitun käsitteen ”päivittäinen uhri” (Dan. 8:11,12) Kieli-kuva kristillisen ajan symboliikassa kuvaa päivittäistä yhteyttä pelastajaan, Jeesukseen. Tunnustuksessaan Miller sittenkin, tietämättään, toteutti ennustuksen ydinsanomaa: väärennetyn jumalanpalveluksen puhdistamista.

Maallisista tai kirkollisista välittäjistä luopuneena, muiden mielipiteistä riippumattomana, hän eli henkilökohtaisessa suhteessa Jeesukseen. Hän hyväksyi tämän sovitus työn kohdallaan ja kehotti väsymättä muita samaan kokemukseen.

Miller oli ammatiltaan maanviljelijä, mutta hän kuului ”valittuun sukuun, kuninkaalliseen papistoon pyhään heimoon, Jumalan omaan kansaan, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan” (1.Piet. 2:9).

– Joel Niininen

periaatteen varusmiehen henkiseen arsenaaliin. ”Kyky pelastaa taistelu- tai työtoveri, lähimmäinen, kaikissa olosuhteissa ei ole yksin sotilastaito, vaan myös tärkeä kansalaistaito” (maavoimat.fi, 30.11.2019, Jaakko Puuperä: ”Kaveria ei jätetä”). Koronasodassa siihen kuuluu kyky *jättää* kaveri – rauhaan. Harva haluaa tietoisesti tartuttua ketään, mutta uhmaa silti rajoituksia, koska ei usko sairastavansa/sairastuvansa, tai uskoo selviävänsä, vaikka niin kävisi, tai ei välitä, kävi miten kävi.

Armeija harjoittelee kriisivalmiuksia rauhan aikana, koska ”hätätilanteessa -- on osattava toimia heti ja oikein” (*ibid.*). Koronan torjunnassa ”heti ja oikein” ei tainnut onnistua miltään maalta. Mutta vieläköön eivät *kaikki* noudata *kaikkia* varotoimia *kaikkialla, koko ajan* – ”varje minut”, kuten Ruotsin pääministeri **Stefan Löfven** suosittelee. Niin juuri: *suosittelee*. Ruotsissa ei käsketä – fiksut kansalaiset osaavat *valita* itse... Ruotsi on *oikeusvaltio*, pakkokeinot eivät kuulu *ruotsalaiseen* demokratiaan... Mitä ajattelee intensiivihoidtoa tarvitseva potilas, joka menehtyy, koska ”vapaaehtoisesti” koronan saanut vie resurssit? Entä syöpäpotilas, jonka leikkaus siirtyy? Muut koronan vuoksi epämääräiseksi ajaksi pois priorisoidut?

Hiukkanen ”kaveria ei jätetä” -henkeä voisi vahvistaa koronapuoistusvoimia. Tuttu **Ehrensvärdin** kehoitus seisoa omalla pohjalla, eikä luottaa vieraaseen apuun on saanut uutta ajankohtaisuutta mm. hengityssuojainten suhteen. Omavaraisuus ja varmuusvarastot ratkaisevat hengellisenkin valmiuden (Matt. 25:1-13).

– SM

KUVA: SINIKKA MAKIVIERIKKO

KUVA: ARAM MAKIVIERIKKO

Lintujen muuttoviettiä ei voi selittää, eikä sitä, miten ”kahden herneen kokoisiin” aivoihin mahtuu biogeomagneettista huipputeknologiaa, joka päihittää apin kuin apin. Maantiedon ja tähtitieteen lisäksi maamerkkien avulla suunnistavan kurjen on opettettava poikasilleen matematiikkaa, onhan karttaa lukiessa osattava laskea myös maapallon kiertoliikkeen vaikutus. Miten data tallennuu aivoihin ja aistiärsykkeet muuntuvat reittivalinnaksi, on arvoitus.

Kurjet

Kun syksy saapui, niin kurjet huudoillaan toivat lohtua karuun maisemaan.

Me siivettömät, hitaat kiittämään ja ilon osasia yhteen liittämään, kai astelimme silloin allapäin hämärää polkua huolinemme näin.

On totisesti uskottava väite varmaan, se että kurjet luotiin kauas lentämään.

Me siipiä vain täällä saane emme, vaan miksi torjuisimme kaipauksemme.

Maa hytyi, laskeutui lumi pelloille ja teille.

Vaan valo voitti, murtui talven valta, ja ensimmäiset kukat arasti ja niin kuin salaa jo kurkottavat jäisen kuoren alta.

Kun kurki aikansa palaa, se kajauttaa korkeudesta meille keskellä maiseman niin karun harmaan:

– Muistakaa kiittää syksystä, talvesta, keväästä ja kesästä ja että Isä pitää huolen pesästä! – *Ari Laitinen*

Tämä kurki á lá Eya Le Wartie & Oiva Vartija ei lennä eikä siis eksy, kuten jotkut lajitoverit suurkaupungeissa. Ihmisteknologian magneetikentät häiritsevät lintujen kykyä ”lukea” Maan magneettikenttää biogeomagneettisella ”kompassillaan”.

KUVA: S. MAKIVIERIKKO

Varpunen, maailman levinnein villi lintu (540 milj.) on sopeutuja, ennakkoluuloton ruoan suhteen, kekseliäs, seurallinen, nukkuu ja (hieka)saunookin sakissa.

Nokikana taas on tarkka reiviristään, mutta pesän ja perheen huoltamisessa valitsee herran ja rouvan välillä tasa-arvo.

KUVA: S. MAKIVIERIKKO

Lähteitä: ilmatieteenlaitos.fi, Tiedotearkisto, 10.7.2003, H. Nevalinna: ”Muuttolinnut suunnistavat sisäisen kompassin avulla”; kodin-kuvalehti.fi, Sanoma-arkisto, 23.5.2017, A. Sillanpää: ”Linnut ovat pieniä neroja”; *Iltasanomat* 8.5.2014, ”Tutkimus: Muuttolintujen kompassi voi mennä sekaisin kaupunkien yllä”; Wikipedia/Muuttolinnut; www.sciencefriday.com/articles/genius-of-birds-jennifer-ackerman/

Kevään 2020 vierailijoita

Nämä kävivät: 18/1 Pekka Tähti, 25/1 Anita & Torbjörn Joreteg, 15/2 Ardavast Reshdouni, 20/2 Liia Kaitanen. **Nämä peruuntuivat:** 21/3 Krister Pontvik, 28/3 Kimmo Ilola, 18/4 Berny Carlsson, 25/4 Kari & Mervi Salonen, 16/5 Markku Heinänen.

Paikka: Olof Palmes gata 25, 1. krs, Tukholma.

Tiedustelut: siht. Tuulikki Hagström **08-500 81 907**

Ilmoituksemme: Ruotsinsuomalainen-lehti, s. 3

Kotisivu: www.ylasali.se

Puheet kotisivulla, pyydettyessä cd:nä, **08-500 81 907**

YLÄSALI on Tukholman suomalaisen adventtiseurakunnan yhteyslehti, johon kuka tahansa voi lähettää kirjoituksia. Kunkin jutun sisällöstä vastaa kirjoittaja. Toimituksella on oikeus muokata tekstiä.

SRK:N VASTAAVA: Eeva-Liisa

Vihermö **070-215 50 21**

SIHTEERI: Tuulikki Hagström

08-500 81 907

070-255 86 76

Paikka-, vaellus- vai muuttolintu

Paikkalinnut pysyvät samoilla alueilla vuoden ympäri. *Vaelluslinnut* siirtyvät paikasta toiseen paremman elintason perässä. *Muuttolinnut* viettävät säännöllisesti osan vuodesta melko kaukanakin toisistaan olevissa paikoissa. Miksi? ”Evoluutiivisesta näkökulmasta on vaikea nähdä -- miten käyttäytyminen on voinut saada alkunsa” (*Wikipedia*). Tänne ne nyt vain tulevat. Entä jos vain huvikseen – ja meidän(kin) iloksemme?

Päivämuuttajat suunnistavat auringon ja maamerkkien mukaan, yömuuttajat tähtien ja kuun opastamana. Monilla on myös Maan magneettikenttiä hyödyntävä sisäinen kompassi. Tämä biogeomagnetismi perustuu millimetrin miljoonasosan kaliiperia oleviin ferriittikiteisiin linnun hermoradoissa. Kiteet kääntyvät magneettikenttien suunnan mukaan. Mekanismi on – tietysti – syntynyt ”sattumalta”, toisin kuin koronaviruksen kantajien tarkkailuun käytetyt apit (sovellukset), jotka on täytynyt *suunnitella*.

Kun paikannettaessa syötetään koordinaatit navigaattoriin, se opastaa perille satelliittien avulla. Linnuilla toiminto on ollut käytössä kauan ennen satelliitteja. Ihminen tarvitsee visuaalisen näytön, jota seurata. Linnuilla se on sisäänrakennettu. Liikenteessä opasteet kertovat, mikä kaista valita ja mihin kääntyä, jos aikoo tiettyyn päämäärään. Lintu voi myrskyssä ajautua kauaskin reitiltään, mutta osaa navigoida uudesta sijainnista kohteeseensa. Taajamissa on kyltit, joista näkee, mihin on tultu. Linnut eivät osaa lukea, mutta joka syksy ja kevät ne tietävät: tässä on Sigtunafjärden. Lepo. – *SM*

”Hän, sinun opastajasi... Omin silmin sinä saat nähdä hänet.

Aina kun olet eksymässä tieltä, milloin oikeaan, milloin vasempaan, sinä omin korvin kuulet takaasi ohjeen: – Tässä on tie, kulkekaa sitä” (Jes. 30:20, 21)

POIKKEUSOLOT Profetiat piirtävät ihmiskunnan vaelluksen suuria suuntaviivoja, mutta joskus annetaan hyvinkin tarkat koordinaatit. Jeesus syntyi, ”kun aika oli täyttynyt”, kuoli, ”kun aika koitti”, juuri siellä, mihin se Sanan kartalla oli merkitty.* Minään ei olisi pitänyt tulla yllätyksenä. Mutta vielä ylösnousemuksen jälkeen Jeesus joutui kertaamaan: *Näin*** on kirjoitettu. *Tätä* minä tarkoitin. Kaikki, mitä oli *kirjoitettu*, toteutui (Luuk. 24:44-46).

Kyse ei ole siitä, toteutuvatko ennustukset, vaan siitä, *miten*. Miten voidaan päätyä siihen, että vapaus, demokratia ja ihmisoikeudet jäävät kuriositeetiksi historiassa, ja palataan totalitääriin pakkovaltaan (Ilm. 13:17)? Korona opettaa: Poikkeusolojen varjolla luodaan valvontajärjestelmiä, laaditaan lakeja ja hyväksytään rajoituksia, jotka ”tilapäisesti” syrjäyttävät perusoikeudet. Uusi uhkakuva – ja poikkeuksesta tulee uusi normaali. Korona opettaa, miten äkkiä ja paljon voi muuttua. ”Äkkiä ja lopullisesti” toteuttaa myös Herra sanansa (Room. 9:28). Mutta hän ”ei tee mitään ilmoittamatta suunnitelmiaan” (Aam. 3:7). ”Miksi salaisin Abrahamilta, mitä aion tehdä?” (1 Moos. 18:17). Sama Abrahamin Jumala ”antaa sinulle ymmärrystä kaikkeen” (2. Tim. 2:7). – *SM*

*) Gal. 4:4; Room. 5:6; Ef. 1:10 Miik. 5:1; Matt. 2:6; Jes. 25:6-8; Luuk. 13:33 **) Ks. Jes. 50:4-9; 53:7-10; Ps. 22:17, 18; Ps. 40:8, 9. Vrt Mark. 14:65, 15:19, 24; Matt. 27:35; Joh. 19:24

Uusin silmin

HORISONTTI

Kuluneet viikot ovat koetelleet meitä rankasti. Kulovalkean tavoin leviävä virus on iskenyt maailman sekaisin. Italiassa julma epidemia on kylvänyt kuolemaa ja viikatemies korjannut satoa raa'alla kädellä. Täällä Ruotsissa korona on paljastanut puutteita ja laiminlyöntejä hoitoalalla: henkilöstö-, hoitopaikka- ja materiaalipula on hätkähdyttävä. Maa ei ole omavarainen.

Aikanaan nähdään tuliko koronan kaameassa kopassa mitään myönteistä. Selkeyttikö kriisi elämämme perusarvoja? Lisäsikö se yhteisöllisyyttä? Suomessa puhutaan jo talvisodan hengen palautumisesta: kaveria ei jätetä – koronallekaan.

Parhaassa tapauksessa selviämme taudista tarkastelemaan omaa elämäämme, maailman tapahtumia ja Sanaa uusin silmin, uudessa valossa.

Minun maailmani kirkastui kirjaimellisesti maaliskuun puolivälissä, kun kummastakin silmästäni leikattiin kaihi. Oikeasta tuli aiempaa tarkempi, joten sillä voi tarkastella toisten aikaansaannoksia. Vasurillakin näkee, mutta pehmeämmin, lempeämmin. Sillä silmällä onkin sitten tarkoitus tutkiskella omia tekemisiä ja tekemättä jättämisistä. Vai oliko se sittenkin päinvastoin?

– Ari Laitinen

*Hamstraus tyhjensi
hetkessä kauppojen
paperihyllyt. Vaihtuuko
korona-ajan
"Kaverille ei jätetä"
-asenne talvisodasta
tuttuun "Kaveria ei
jätetä" -henkeen?
Toivoa sopii.*

"Jos käännytte ja
pysytte levollisina,
te pelastutte,
hiljainen luottamus
on teidän voimanne."
– Jes. 30:15

KUVA: ARI LAITINEN